

le de kunna vara här nu, som byggnadsarbetare eller taxichaufförer.”

NU SKRIVER VI 2009 och Friendship Park är redan historia. I december 2008 stängdes parken för att ge plats åt ett nytt, fem meter högt stängsel, och sedan ytterligare ett. Stängslen ska förses med strålkastare och övervakningskameror, och mellan dem blir det ett lättövertakat ingenmansland där jeeparna kan susa fram ännu snabbare. Fem kilometer stängsel, som täpper till 0,1 procent av gränsen mellan de båda länderna, till en kostnad av 57 miljoner dollar.

Obamas gränstzar Alan Gersin har visserligen sagt att det inte är uteslutet att parken öppnas för övervakade möten i framtiden, förutsatt att det går att konstruera tillräckligt rigorösa säkerhetsarrangemang. Men det lutar åt att grannarnas vänskap får ta sig andra uttryck än att faktiskt träffas genom ett enkelt stålstängsel. ∞

Foto: Marco Bruzzo/AFP

SPLITTRAD STAD

En grind, en bom, en blomsterrabatt – efter muren vid Via Anelli 2006 blir alla nya barriärer i Padova murar. De hjälper inte, men de blir fler.

Av **Francesca Musiani**

Doktorand i socioekonomi vid Mines Paris Tech

Illustration av Moa Edlund

Översättning av Mattias Svensson

PADOVA, EN STAD med 210 000 invånare i norra Italien, finns ett av världens äldsta universitet, ett dynamiskt näringsliv och Scrovegni-kapellet. På senare år är det dock inte som en plats för akademisk, ekonomisk, religiös eller konstnärlig stimulans som Padova nämns. Det är i stället stadens murar som gjort att staden hamnat i mediernas strålkastare.

Den senaste borde enligt rapporterna finnas i slutet på Via Monte Santo, nummer 24. Den restes under

påskhelgen 2008 för att separera grundskolan *Diego Valeri* från *Centro Territoriale Permanente (CTP)*, ett center där invandrare i alla åldrar samlas dagligen för att lära sig italienska och få intyg på sina yrkeskunskaper. Några dagar dessförinnan hade en ung man från Bangladesh, och student vid CTP, tagit en bild av gården där ett antal barn lekte. Han ville visa sin familj därhemma vad han gjorde i sitt nya hemland. Måhända en kränkning av de lekande barnens privatliv, kanske oönskat av deras föräldrar, men det gick så långt att motivet beskrevs som pedofili, vilket det absolut inte var. Det hela uppmärksammades av medierna och ledde till formella klagomål och protester, vilket ledde till att chefen för Valeriskolan lät bygga en barriär. Av "terapeutisk nödvändighet", som hon uttryckte det.

DEN SOM FAKTISKT tar sig till återvändsgränden Via Monte Santo hittar ingen mur. Det är i själva verket ett gallerstaket av metall, två meter högt och tio meter långt. Ett ögonkast räcker för att konstatera hur totalt verkningsslöst det är för sitt föregivna syfte. Den omtalade bilden kan fortfarande tas, och det är svårt att se hur folk skulle låta sig hindras från att ta sig in på skolområdet. Barnen går fortfarande in genom sin huvudingång halv nio, och CTP-studenterna genom sin ingång några meter därifrån en halvtimme senare. I sådan närhet har de alltid kunnat le och vinka åt varandra, och det fortsätter de med även efter mars 2008.

Barriärens enda uppgift är att tillfälligt lugna oroliga föräldrar; den är ett typexempel på en placeboeffekt, men definitivt ingen mur. I medierna blir den dock ännu ett exempel på en intolerant, rasistisk och segregerad stad.

"Padovamuren", och senare "murarnas Padova", har blivit etiketter i europeisk press och i debatten om invandring och integration. Dokumentärer, TV-inslag och nyhetsartiklar har alla berättat om en mörk barriär av rostigt

"Efter några särskilt dramatiska gänguppöknelser lät kommunens vänstermajoritet bygga muren som en 'tillfällig åtgärd'."

järn, nittosex meter lång och tre meter hög: muren mellan Via Anelli and Via De Besi. Den restes den 9 augusti 2006 av Padova kommun med det dubbla syftet att underlätta poliskontroller i grannskapet Arcella och att separera de boende i detta område från den närliggande Via Anelli.

Denna gata bestod av sex byggnader som ursprungligen var studentlägenheter, men som i allt större utsträckning kom att hyras ut till prostituerade med sjunkande värden som följd. De låga priserna lockade i sin tur nyanlända invandrare; både legala och illegala invandrare huvudsakligen från Afrika blev de vanligaste hyresgästerna. Med denna utveckling började allt fler nar-kotikalangare, både boende i området och utifrån, utnyttja den öppna passagen mellan Via Anelli och närliggande gator för att undgå polisövervakning.

Detta ledde till systematiska intrång på grannområdets tomter, vars invånare till slut krävde byggandet av det som hädanefter kommit att kallas "muren". Efter några särskilt dramatiska gänguppöknelser lät kommunens vänstermajoritet bygga muren som en "tillfällig åtgärd" medan de sex byggnaderna gradvis tömdes på folk i en plan att bygga om området.

IDAG STÅR MUREN fortfarande kvar i ett ingenmansland, men ett annorlunda sådant. De sex byggnaderna var

tömnda i slutet av 2007. Mer än 400 familjer bestående av legala flyktingar, tidigare ofrivilliga huvudpersoner i Padova Bronx, har omlokaliserats till andra delar av staden. Stadsomvandlingen av närområdet har varit en av de viktigaste frågorna i borgmästaren Flavio Zanonatos återvalskampanj. Zanonato, kandidat för det mittorienterade vänsterpartiet *Partito Democratico*, återvaldes i juni i år och om löftet hålls kommer halva området att bli ett nytt villaområde och den andra halvan kontor.

Detta skulle mycket väl kunna innebära att samtliga parter får det bättre. En boende i området pekar på att "det har blivit väldigt, väldigt mycket bättre" med ökat lugn och högre värde på bostäderna. De som tidigare bodde i de sex byggnaderna bor i bättre områden, och när de inte längre tvingas bo ihop med kriminella slipper de själva bli miss-tänkliggjorda.

Men många menar att priset som staden betalat för beslutet att bygga en barriär ändå blev för högt genom det budskap som sänts till samhället och genom bilden i den övriga världen. Vid sidan av att rent fysiskt se mer eller mindre hotfull ut, så förblir en mur en starkare symbol och ett mer explosivt budskap än de flesta man kan tänka sig.

VARJE BARRIÄR som byggts i Padova sedan Via Anelli – oavsett syfte eller material – blir numera en mur i mediala sammanhang. Både av vana och för att det är en effektiv etikett. Varje gång blir det också en påminnelse om en obehaglig verklighet: knarklangare försvinner inte för att de motats bort från ett område. Efter att ha drivits bort från Via Anelli har langarna bara flyttat sin handel några hundra meter bort, till parkeringen vid stormarknaden Centro Giotto. Detta har hanterats med nya barriärer, två gallergrindar på sju respektive sex meter som separerar två gator, Via Galliano och Via Venezia, från parkeringen. Att barriärerna är meningslösa framgår så fort man ser dem.

En annan "mur" byggdes på Via Cairoli, en gränd i närheten av tågstationen till gatan som leder mot centrum, Corso del Popolo. Barriären är i detta fall en enkel bom som lika gärna hade kunnat stå utanför ett garage. Den gör att bara fotgängare kan nå gatan i det föregivna syftet att göra det lite svårare för kunder till knarklangare vid stationen, som även de höll till vid Via Anelli innan utrensningen.

Det senaste tillskottet till murarnas Padova som rapporterats i pressen är en på Via Manara. Det handlar inte heller denna gång om någon mur av tegel och murbruk, utan om en blomsterrabatt på några meter, fast utan blommor. Den hindrar bilar från tillträde till gatans två "skamliga byggnader" med enbart prostituerade hyresgäster. Dessa dyker upp överallt på gatan för att locka sina kunder in i husen, vilket natt efter natt störde de boende i närheten. En av grannarna, den dynamiska Gisella "la

Gisa" Scanferla, har rent av blivit en lokal kändis för sitt motstånd. "Jag kunde inte sova, så det enda jag kunde göra var att skrika åt dem," sade hon bland annat. Men trots att hon för närvarande kan sova tack vare barriären, så tror hon att hindret på hennes gata, precis som muren vid Via Anelli, bara kommer att flytta problemen. "De här barriärerna är tillfällig smärtlindring. Allt vi uppnår är att mura in vår stad, och det kommer att bli vi som lever i fängelse."

SAMMANTAGET 130 METER av barriärer, med högt symbolvärde men av föga praktisk nytta, är det tillräckligt för att kalla Padova "murarnas stad"? Denna stereotyp är en blandning av "en politik baserad på rädsla" och vad en italiensk kommentator kallar "en politik baserad på falska föreställningar". Rädsla väcker alltid kravet på att enkelt och rakt "ta i med hårdhandskarna" – särskilt den sortens rädsla som förvandlar verkliga

hot mot ens personliga säkerhet till en föreställning om ständigt otrygghet. Det finns inget som verkar så påtagligt och solitt som en skyddande barriär som skiljer en från problemen. Nästan oavsett vilket slags problem det rör sig om, så ger en mur människor möjligheten att föreställa sig att de är trygga. Ibland kan muren rent fysiskt hindra att man ser verklighetens problem. Det är därför man bygger murar i Padova: varhelst och närhelst det verkar nödvändigt. Att de är symboliska eller rentav en bluff spelar mindre roll.

Padovas nyligen återvalde borgmästare, Flavio Zanonato, döljer sin irritation med retoriska motfrågor. Hur kan nätstaketet vid Valeriskolan på allvar kallas en mur? Är en garagedörr en mur? Kan en blomsterrabatt vara en mur? Padovas högsta företrädare beskriver hellre stadens barriärer i termer av en medicin som satts in tidigt i sjukdomsprocessen för att undvika värre kompli-

”Efter att ha drivits bort från Via Anelli har langarna bara flyttat sin verksamhet några hundra meter bort.”

kationer. Valeristaketet kanske har en placeboeffekt, men det handlar inte om det, säger han. Stadens ledning lät bygga barriären på grund av att skolbarnens föräldrar upplevde att detta var nödvändigt, och det är ett viktigare mål att utbildningen fungerar smidigt för ”oss och dem” som Zanonato uttrycker det, även om han tillägger: “Jag vill inte att det ska finnas något vi och de.” Om det inte hade byggts ett staket menar Zanonato att många föräldrar tagit sina elever ur skolan nästa termin, och det hade varit ett värre nederlag än några meter nät.

DET ÄR MÖJLIGEN ett legitimt sätt att resonera, men det ställer oss bara inför nya och kontroversiella frågor. Om man ger en barriär till några medborgare för att det svarar mot deras ”behov”, blir inte det ett besvärligt prejudikat? Hur långt ska man gå med respons som är önskvärd för vissa, men oönskad och rentav farlig för andra, innan man är beredd att sätta stopp? Och vem ska sätta ner foten och ge beskedet att det inte blir några nya barriärer?

Som en anonym bloggare kommenterade Zanonato:

”om han verkligen inte vill att det ska finnas något vi och de ... om han inte vill att [barriären] ska finnas, så gör han bäst i att inte bygga någon påhittad, symbolisk placebomur. Även om det bara är symboliskt från hans sida, så är det på riktigt för familjerna som krävde den, och när den visar sig inte fungera kommer de att kräva en ny och bättre mur”.

HATAD BARRIÄR HAR MÅNGA NAMN

En mur som separerar raser, ett anti-terroriststängsel eller början till en permanent gräns mellan två stater – Israel och Palestina? Svaret sitter i betraktarens ögon.